

0^e Jaargang – nummer 07

11 november 1955

Goeden avond, vrienden.

Het is mij natuurlijk een waar genoegen om hier bij u te mogen spreken deze avond. Op het verzoek van de eigenlijke leiders van Uw groep moet ik echter alvorens met mijn eigen onderwerp te beginnen, Uw aandacht vragen voor de volgende punten:

Deze groep - zoals wij allen in de geest overigens - is er zich van bewust, dat zij niet alwetend is en niet alle dingen kan weten. Zij neemt op grond hiervan voor zichzelf geen onfeilbaarheid in aanspraak en verwacht dan ook van U, dat U Uw eigen mening zult stellen naast hetgeen, dat door ons wordt gebracht, of door de groep wordt gebracht, zodat U zelve U een overtuiging kunt vormen omtrent de punten, die belangrijk zijn in Uw wereld en in de onze. Nu is het mij wel een buitengewoon grote eer dat ik door Broeder Franciscus van de Orde der Verdraagzamen ben aangezocht, om U deze avond een verhandeling te geven over **Religieuze en Magische Gebruiken in de Oertijd**.

Ik zal zo vrij zijn vluchtig de eerste fasen te schetsen, om eerst, wanneer er reeds sprake is van menselijke groepsvorming en stamvorming, de gebruiken nader te bezien.

Het is een feit, dat reeds vanaf het begin van menselijk, of zelfs submenselijk bestaan, de mens ten allen tijde een geloof heeft gehad aan grotere of onzichtbare machten. Er zijn tijden geweest, dat de voorvaderen van de mens met de geest in meer onmiddellijk contact stonden. Er zijn perioden op aarde geweest, dat groepsgeesten en stamgeesten zich voor meer bewuste rassen kenbaar openbaarden. Dit blijft niet alleen beperkt tot de Lemuren, of de Reuzenmensen (het Oostelijk halfrond), het komt voor bij praktisch alle wezens, die in deze periode een hogere ontwikkeling vertonen. Wij spraken hier over de mens, ik mag dus de ontwikkeling in de insectenwereld buiten beschouwing laten. Het zij U genoeg, dat er hier op gewezen wordt, dat ook verschillende insectenvolkeren een tijdlang met meer zichtbare en kenbare geleidegeesten in verband hebben gestaan. Het klinkt U misschien wat vreemd, wanneer ik u wijs op het feit, dat ook dieren dus hun zichtbare geleidegeesten hebben gehad in de beginperiode van het menselijk zijn op deze wereld en daarvóór.

Ik mag U in dezen herinneren aan hetgeen de Profeet Mohammed heeft gezegd over het dier. "Behoed en bescherm alle dieren, want ziet, zij sullen evenals gij, eens tot God terugkeren". De mens echter is het meest geslaagde product geweest en heeft de taak overgenomen van deze bescherm- en geleidegeesten, zodat de mens ook mede voor de ontwikkeling van een groot gedeelte der dieren in meer zichtbare vorm als "God" optreedt en voor hen aansprakelijk is. Na de periode van de geleidegeesten krijgen wij de periode van de individuele ontwikkeling, waarbij elk individu voor zich een bepaalde God, of een bepaalde fetisj vereert. Een verering, die soms reeds met enkele bepaalde rituele gebruiken gepaard gaan. Van werkelijk religieuze en magische ontwikkeling mag echter eerst worden gesproken, wanneer stamverband optreedt, waarbij het familieverband wordt overkoepeld en meerdere families samen stammen vormen die vaak een aantal van 100 tot 200 individuen omvatten. Het is begrijpelijk, dat hier een gezamenlijk beeld wordt ontworpen aan de hand van de individuele voorstelling van elk der deelhebbers aan het stamverband. In het begin is er zeker grote diversie en strijd omtrent het wezen van de Goden of God.

Naarmate de jeugd echter opgroeit, zullen de ouderen hun eigen beelden gezamenlijk onderwijzen aan de jeugd, waardoor het godsbeeld, dat de jeugd in zich draagt, de voorstelling omtrent onbekende machten en magische gebruiken, langzaam maar zeker een samenvatting wordt van de individuele beschouwingen, die eertijds het begin waren van de religieuze ontwikkeling. Ik zal zo vrij zijn bij wijze van voorbeeld U enkele godsopvattingen te schetsen, zonder daarbij al te ver in details af te dalen. Een stam, die leeft in bergachtig terrein, kent een grote hagedis als God. En wel om de volgende redenen: Deze hagedis jaagt daar, waar voor de mensen over het algemeen voldoende wild te vinden is. Hij is dus zegenbrengend. Daartegenover staan verschillende andere reptielen, als symbolen van het kwaad, waaronder ook enkele slangen, die door hun wurgende greep (van gifslangen is nog niet zozeer sprake) vele slachtoffers kunnen maken. Het geloof leidt er dan toe, dat een beeld van deze hagedis wordt geschetst, getekend of primitief gesneden en dit beeld wordt vereerd. De verering van een dergelijk beeld speelt zich ongeveer als volgt af: Het beeld wordt omkleed

met een bepaalde huid, een kunstmatige mantel, vaak samengesteld uit grof samengeknoopte biezen met plantaardige kleurstof geverfd. Het schilderstuk, of beeld, wordt met een aantal strepen verrijkt. (Vandaar overigens, dat wij bij deze primitieve schilderingen meestal een reeks dieren vinden, die in kleine details verschillen). Nu komt de groep bij elkaar en al degenen, die als jagers of volwassen mannen erkend zijn, beginnen een soort van jachtroep uit te stoten. Dit zijn kreten, die niet gearticuleerd zijn. Zij zijn dus rauw. Oe, aa, ee e.d. klanken. Deze klanken werden in het begin volkomen willekeurig door elk individu uitgestoten. Later zien wij, dat enkelen een functie krijgen a.h.w. Zij zijn het, die deze roep met een zeker ritme beginnen uit te stoten, waarbij de anderen volgen. Nu is het opmerkelijk, dat in het begin van deze godsdienstige verering, men absoluut in het dier, dat dat vereerd wordt wel te verstaan, (niet te verwarren met de z.g. "prooibeelden", die alleen als beeld bestaan en niet als geschilderde aftekening), dus deze beelden, die als God worden vereerd, vereerd in een dans, waarbij geen wapens worden gebruikt. Later zien wij wel, dat enkelen der meest moedigen met brandende stokken zich rond dit beeld bewegen. Het vuur wordt hier dus mede als een eerbetoon gebruikt. Naarmate de vocabulaire wat groter wordt en 250 tot 300 woorden per stam doorsnee bevat, vinden wij ook, dat een soort bede wordt uitgesproken. Deze bede is in het begin het noemen van de naam van de God, oftewel het dier, dat voor God wordt aangezien (het is dierverering eigenlijk) en daar achteraan uitroepen van hetgeen men verlangt. Op de duur komen hier betuigingen van onderdanigheid bij.

Na enkele eeuwen zien wij de eerste offergebruiken, waarbij bloed vooral als offer gaarne gebruikt wordt. Dit is een stam dus uit de bergen, uit het hoogland. Een geheel ander beeld vinden wij bij sommige volkeren, die zich nabij de zee, of grote wateren bevinden. Zij leven over het algemeen in kustwouden, soms ook vlakten, die toch altijd weer door wouden worden omzoomd, terwijl over het algemeen het kustgebied zelf modderig is.

Er wordt een soort vijver gegraven. Deze vijver brengt zegen aan het dorp, zoals dat heet. Die vijvers hebben een verschillende doorsnee, maar voor zover mij bekend, is de gemiddelde doorsnee slechts 3 a 4 meter, dus zo groot als moderne kamer. Niet al te groot dus. Deze vijvers zijn onregelmatig van vorm, maar langzaam maar zeker beginnen zij rond te worden. Hier wordt door middel vaak van toeleidingen op de duur ook water van buiten toegevoerd, zodat het waterpeil kan variëren. In het begin had men alleen te maken met grondwater, later werd water van buitenaf toegevoerd, bij voorkeur uit de zee, of wel uit het meer, de rivier, waar het volk o.a. ter visvangst ging. Hier werden vaak onbloedige offers gebracht in die zin, dat gevangen vissen het leven word geschonken, (of gevangen zeedieren), doordat zij in deze vijver werden vrijgelaten. Later zien wij ook, zodra de eerste landbouw begint, dat men van de paar gewassen of woudvruchten, die men vergaart, enkele stuks - meestal goede - in het water werpt en daarin laat. De verering is hierbij niet meer een dans, maar is in het begin een zich besprenkelen met dit water: later wordt dit een besprenkelen door personen met het water. Wanneer een jacht, of vissersexpeditie uittrekt, worden zij met het water uit de geheiligde vijver besproeid of besprenkeld. Wanneer er een bijzondere gebeurtenis is, wordt dit water evenzeer zegenbrengend over het volk uitgestrooid. Voor ziekten wordt dit water, zowel inwendig als uitwendig, als een geneesmiddel gebruikt. - Uitwendig overigens niet al te veel, daar was niet altijd enthousiasme voor-. U ziet dus, twee geheel verschillende vormen, Later vinden wij - vooral weer op het Oostelijk halfrond - o.a. bij de z.g. Reuzenmens (dus wij zitten nog in een periode, die ligt ongeveer in het begin van het Atlantische tijdperk, van Uw standpunt uit een periode van ongeveer 100.000 jaar geleden), dan wordt hier in deze vijvers een verscheurend dier (een vis, kaaiman of iets dergelijks) losgelaten en men brengt hier ook mensenoffers. Deze ontwikkeling loopt echter dood en is dus verder betrekkelijk weinig de vermelding waard. Dan vinden wij verder ook de magie hier. Uit het besprenkelen met water heeft U al gezien, dat men aan bepaalde voorwerpen een magische eigenschap toeschrijft. Water: een beeld. Langzaam maar zeker echter gelooft men, dat enkelen in staat de bijzondere kracht van dat water, of van dat beeld, ook in zich te dragen.

De eerste magiërs zijn over het algemeen paranormaal zeer goed begaafden, die van hun ziensgave etc. gebruik maken, maar daarnaast optreden (vaak in zelfhypnose), als de stem van de God. Mediums behoren tot de eerste priesters en magiërs. Hun werking is over het algemeen meer suggestief dan feitelijk. Zij zijn uitstekende suggestoren en weten zich zeer belangrijk te maken. Zij vergaren echter omtrent natuurlijke, zowel als bovennatuurlijke

oorzaken zeer veel gegevens, die dan van geslacht tot geslacht in een familie worden overgeleverd.

Na deze primitieve beschaving moeten wij iets verder kijken. wij vinden nu verschillende stammen onderling wederom vereend, dus a.h.w. één volk vormend. Als een eenvoudig beeld ter vergelijking gelieve U te denken aan Israël, dat uit een groot aantal stammen bestond en toch slechts 66n volk was. Ook bij de negers vindt men het nog vaak, dat elk dorp eigenlijk een aparte stam is. Vooral bij de Issisi (?) vindt men dat sterk, terwijl toch het geheel weer één ras, één stam vormt. Deze onderverdeling brengt ons langzaam tot een gerichte maatschappij. In deze gerichte en geregelde maatschappij zien wij natuurlijk zeer sterk op de voorgrond treden de feitelijke priester. Het bovennatuurlijke wordt steeds sterker. Het is deze periode, die ons de beste jachtbeelden en de grootste jachtcultus te zien geeft. De principes van de jachtcultus zijn betrekkelijk simpel. Zij berusten op vereenzelviging van een ras- of stamgod met een dier. De beelden, die gebruikt worden, kunnen wel voor zeer verschillende doeleinden gebruikt worden en men roept vaak via 66n beeld zeer uiteenlopende dieren en zelfs planten aan. De gedachte leidt er echter toe, dat men niet alleen de aanroeping pleegt. Dat was, zoals U zich zult herinneren het begin van deze ontwikkeling. Nu echter gaat men uit van het standpunt, dat de mens zijn eigen verlangens en doen moet symboliseren. Wij zien bij de jagers van de stammen in de buurt van de Sahara en het huidige Middellandse Zeegebied b.v. deze vorm optreden: De aanwezige volwassenen én de jongens of jongelingen bewegen zich in een grote cirkel rond het beeld, daarbij voortdurend de jacht uitbeeldend. Ieder doet dit op zijn eigen wijze en van een ritme is nog geen sprake. De trom en de tom-tom zijn wel primitieve instrumenten, maar in deze tijd worden zij nog niet gebruikt.

Wel stoten deze jagers kreten uit. Nu kent er een ogenblik, dat het voortdurend bewegen in dezelfde richting, meestal in de ietwat bezwangerde atmosfeer van een grot, of wel ergens op een plek in het oerwoud, waar bij voorkeur weinig zon komt, tot het hoogtepunt komt. In deze razernij zien wij, dat de jongens, zich plotseling laten vallen. Zij vallen als dood op de grond. Op dit ogenblik werpen alle jagers de gedragen werpspiezen (hout over het algemeen met een in het vuur geharde punt) op het dier. Wanneer ettelijke daarvan op een zekere wijze raken (de plekken worden door de magiërs vastgesteld) dan weet men: ten eerste, of de jacht goed of slecht zal zijn, in de tweede plaats weet men ook, of men in een bepaalde richting moet zoeken. Dus de wijze, waarop geworpen werd, is a.h.w. een orakel. Een orakel, dat door de priesters, de magiërs wordt geïnterpreteerd. In deze periode zijn de magiërs van deze gebieden vooral weerkundigen, terwijl zij bovendien zeer grote overgeleverde kennis bezitten omtrent de bewegingen en jachtgebieden der dieren, de wijze van jagen, die in bepaalde jaargetijden toegepast kan worden etc. Zij zijn a.h.w. de specialisten en deskundigen, die niet zelden ter jacht gaan, maar voor hun adviezen rijkelijk meedelen in al, wat de stam bezit.

De eredienst aan zee blijkt nu ook langzamerhand beelden te gaan gebruiken. De eerste verering, die wij aan zee zien, waarbij beelden of iets dergelijks naar voren komen, zijn over het algemeen de tijden, dat men koraal is machtig kunnen worden. Wij zien dit dan ook hoofdzakelijk aan de Oostkust van Afrika optreden en daar worden koraalbeelden (willekeurig gegroeide koralen eigenlijk) aanbeden, terwijl ook grote schelpen worden gebruikt. In deze periode vinden wij reeds schelpdieren met zeer grote schelpen - o.a. spiraalvoormig -. Deze worden gebruikt als geluidsinstrumenten. Hiermede heeft de mensheid ook tevens haar eerst muziekinstrument gevonden. De verscheurende kreten, die men daaraan ontlokt, brengen een ritme teweeg: de bewegingen in dit ritme rond dit beeld leiden wederom tot razernij. In de meeste gevallen ontaardt de razernij van de offerdienst, ofwel in een jacht, waarbij men zeer bloeddorstig is en moedig is, ofwel het leidt tot een - laten wij zegenen - orgie.

Het is al weer een tijdje later, wanneer het sexuele element tot nog toe meestal berustend op de sterkste, het recht van de sterkste, in deze godsdienstige gebruiken mede zijn intocht doet. Vanaf dit moment zien wij vruchtbaarheidssymbolen als o.a. de stier: beelden, die zeer oud zijn. U kunt zelfs in de holentekeningen afbeeldingen vinden van de buffelstier, de oerstier, de oeros en van de gnoe, die allen als vruchtbaarheidssymbool gelden.

Deze vruchtbaarheidssymbolen leiden ook weer tot een verfijnde vorm van dierverering. De soort wordt heilig gehouden en op een bepaalde tijd geofferd. Een gebruik, dat voortbestaat tot ver in het Babylonisch-Syrisch tijdperk, terwijl daarnaast overal deze vruchtbaarheidssymbolen worden aangebracht, deze diertekeningen, om zegen te krijgen voor

de gemeenschap. Hier zien wij huwelijksgebruiken optreden, waarbij religieuze factoren meewerken en voor het eerst ook de standen van de maan mede bepalend zijn voor de bepaling van huwelijksdata. De moraal is natuurlijk nog heel anders, dan U die kent. Er komen echter zeer interessante gebruiken voor. Zo is er b.v. een stam in Amerika (het midden van Zuid-Amerika eigenlijk), die voor het huwelijksritueel het volgende kent! In de eerste plaats wordt bestemd door de magiër - niet door de mens zelf, maar door de magiër - of het paar, dat wenst te huwen, geschikt is. Hiervóór wordt een zeker loon betaald. Gedurende drie maanden zal dan de jongeling zich op jacht moeten begeven en mag niet terugkeren in de gemeenschap, terwijl het meisje in kwestie gelijktijdig wordt gezet aan de zwaarste en meest vernederende arbeid, die er in de gemeenschap te vinden is. Na deze drie maanden ontmoeten de ouders plus de jonge man en jonge vrouw elkaar, en hierbij worden dan de eerste huwelijksgiften gewisseld. Deze huwelijksgiften bestaan in deze tijd vaak uit primitief vaatwerk, uit soms reeds uit gebakken klei, of uit hardsteen en lavasteen gemaakte wapenen. Verder soms uit jachtbuit of vruchten. Deze huwelijksgiften zijn in zoverre bepalend, dat hiermee van een verloving kan worden gesproken. Er wordt dan gedurende ongeveer een week feest gevierd, waarbij elke avond weer vruchtbaarheidsdiensten worden gehouden. Laten wij maar zeggen: een vruchtbaarheidsdienst, waarbij de magiër voorgaat en uiteindelijk dan de gemeenschap volgt. Opvallend is, dat geslachtelijk verkeer op deze bijeenkomsten voor beiden geoorloofd is, behalve met elkaar. In deze orgiën worden zij streng gescheiden gehouden. Dan volgt daarop een periode, die vaak enkele jaren kan duren, omdat eerst een bepaalde stand van de sterren moet bereikt zijn, voordat het huwelijk feitelijk wordt. Wordt het huwelijk gesloten, dan worden wederom giften overhandigd. In dit geval betaalt de man voor de vrouw. Dus eerst hebben de ouders giften gegeven bij het verlovingfeest. Nu betaalt de man aan de vrouw. Dit gebeurt over het algemeen met een deel der eerst reeds ontvangen huwelijksgift plus daarbij wederom jachtbuit enz. Hierna echter wordt het huwelijk gesloten en zijn beiden wederom voor een periode van 12 manen (niet maanden, maar manen, perioden van 28 dagen dus, eigenlijk 29 dagen] van elkaar gescheiden. De vrouw echter wordt nu verzorgd en vertroeteld door haar ouders, terwijl de man in deze periode recht heeft op de lekkerste beetjes van de jachtbuit. Eerst daarna wordt het huwelijk feitelijk gesloten.

U ziet, dat was een betrekkelijk intricate geschiedenis. Het zal U misschien interesseren, hoe de magiër kwam tot zijn vaststelling. De magiër vergeleek een aantal lichamelijke kentekenen van de vrouw en man, waaronder inplanting en groei van het haar, de vorm der oren, de plaatsing der ogen, de breedte der neusvleugels, de afmetingen van de mond. Verder de gelijkmatigheid van onderarmen en de benen plus nog enkele andere niet nader te noemen afmetingen.

Deze afmetingen werden dan vervolgens berekend t.o.v, z.g. godenstanden. Men geloofde n.l., dat de sterren het symbool waren van regerende Godheden en als zodanig moesten de kentekenen van die God in het paar aanwezig zijn. Was dit inderdaad het geval, dan konden beiden natuurlijk beginnen met de eerste proeven voor het huwelijk. Dus de voortijd van de verloving. Op de duur heeft dit er toe geleid, dat zeer velen.....laten wij maar zeggen: "onkerkelijk" trouwden. Zij trokken zich terug uit de gemeenschap, omdat zeer vele jonge mensen niet het geduld hebben enkele jaren te wachten - ongeacht de beproevingen daar verder aan verbonden - voordat zij tot een samenleving konden overgaan.

Andere gebruiken - lichtelijk variërend - komen zo voor over praktisch de gehele wereld. Het is een periode van een zeer primitieve gemeenschap met een uitermate formalistisch denken en ritualistisch handelen. In deze periode wordt de eerste kunst der sterrenkunde geboren. In deze periode vinden wij ook de eerste werkelijke wichelaars. D.w.z. degenen, die op tekenen in de natuur, in offerdieren, in vruchten enz. de toekomst vooruit zeggen en als orakel buitengewoon goede diensten bewijzen. De magie gaat echter in deze periode reeds veel verder, omdat men nu zich verder ontwikkelt op het denken, dat mens de groepsgeest kan roepen door gelijkenis en meent ook de geest van een mens te kunnen roepen door een gelijkenis van die mens te naken. Het gebruik, dat tegenwoordig nog voorkomt in vele zwartmagische cirkels en groepen, (het maken van b.v. wassen beeldjes, zoals tegenwoordig nog wel gebeurt), is dus in die oudheid reeds begonnen. De gelijkenis was natuurlijk zeer primitief, werd meestal gemaakt uit vochtig zand of klei. Het beeldje werd dan aan allerhande onterende handelingen onderworpen, om op de duur zo de dood te veroorzaken. Hier is dus niet alleen sprake van suggestie, (natuurlijk komt die magische handeling het slachtoffer onmiddellijk ter

ore), maar ook wel degelijk van zwart-magische krachten: vaak gesteund, wanneer de geestelijke krachten, die men oproept: niet sterk genoeg zijn (terwille van de reputatie waarschijnlijk), met vergiften, ongevallen e.d., veroorzaakt door de magiër of zijn helpers. De godsdienstige ontwikkeling in de oertijd brengt ons nog niet tot het ééngodendom. Het toont ons rol reeds vele denkers, die voor zichzelf tot deze conclusie komen. Men moet dus goed begrijpen: er is een veelgodendom, zelfs in de groter wordende stammen. Zoals reeds gezegd, een volk kan bestaan uit een groot aantal stammen, waarvan elk zijn stamgod heeft, waar bovendien het volk als zodanig ook weer een superieure Godheid kent. Deze soort van veelgodendom is - meen ik- op het ogenblik het best b waard in de overblijfselen van Egypte, waarin wij zelfs ook de diergod in zeer vele vormen zien optreden. Men gaat echter de dieren niet meer zien als dieren, naar als menselijke wezens, die de eigenschappen dier dieren in grote sterkte in zich dragen. Zo worden maskers gesneden en gedragen, of schedels, ook wal slecht geprepareerde huiden, door de tovenaars, die hierdoor aanduiden, dat zij de macht en de kracht in zich dragen van een leeuw, of van een tijger - vergelijkend gesproken of de slimheid van de slang bezitten, giftig zijn als de scorpioen, enz. En hier begint eigenlijk een soort magie, die wel zeer opvallend is. Degenen onder U, die wat meer van magische principes op de hoogte zijn, zullen zich ongetwijfeld herinneren, dat men - indien men zelve volledig in zijn macht vertrouwt - tot een zeer sterke projectie van eigen persoonlijkheid kan komen, waardoor ook op onstoffelijke- wijze zeer grote prestaties kunnen worden verricht, al dan niet met medewerking van geesten van buiten. De tovenaars in deze tijd geloven zo sterk in hun eigen attributen, dat zij, dank zij deze attributen, plus de paranormale gaven, die in de families der tovenaars sterker worden ontwikkeld en dus ook beter en meer voorkomen dan elders, kunnen konen tot zuiver wonderlijke verrichtingen. Wij hebben in deze tijd ook de eerste pijl en boog reeds gevonden en zouden kunnen zeggen, dat de zelf begoocheling, gepaard gaande met het gebruik van wapens en afbeeldingen, een vernietigingsmagie tot aanzijn roept, die bij vele stammen bijzonder sterk is.

De wit-magiërs zijn in de minderheid. Zij zijn het, die het oude verkeer met geleidegeesten nu bewust verder beleven en hun leringen en wijsheid, hun steun aan heb volk geven, wanneer het daarom vraagt. De zwart-magiër dringt het op en hij is de eigenlijke leider van de stam.

Ongeveer een 80.000 jaren geleden was de doorsnee-priester een verschijning, die doet denken aan de Sjamaan. Deze priesters maakten reeds gebruik van slangen, van met slangenvel beklede trommen b.v.

Zij maken gebruik van afgerichte andere dieren (over het algemeen dieren, die afschuw inboezemen). Zij dansen, zij roepen geesten aan voor dreiging en krijgen a.h.w. een aparte vocabulaire, een geheimtaal, berustend op uit het verleden overgeleverde namen, die voor de doorsneemens hun betekenis, al verliezen. D.w.z., dat op de duur de magiër een reeks zinledige woorden uitroept, die voor niemand betekenis hebben en waarvan hij ook zelf de betekenis niet meer weet, maar waarmee hij tracht de oude krachten, die zijn voorvaderen eens als God geregeerd hebben, weer tracht op te roepen. Ik bouw mijn zin verkeerdt: ik moet natuurlijk zeggen: de Goden, die de voorvaderen regeerden.

Het is aardig hierbij onmiddellijk aansluitend hier op te merken, dat het geloof van deze primitieve mensen aan deze zelfgeschapen Goden, in deze periode een groot aantal natuurgeesten en demonen tot stand brengt, die juist krachtens deze niet meer begrepen aanroepingen lang blijven voortbestaan, nadat het weten omtrent hun eigenlijke eigenschappen reeds verloren is gegaan, Het zijn vaak deze geesten, die - door middel van mediums al weer - zich openbaren die ook vaak uit wolken en de nevel b.v., bepaalde beelden boetseren. Men ziet soms een nevel opstijgen in de vorm van een geopende hand, van een gebalde vuist, in de vorm van een bok, in de vorm van een korenaar, een boom, of zelfs een soort bliksemschicht. Dit is overigens helemaal niet iets, dat op deze wereld uitgestorven is, er bestaat zelfs heden ten dage in Zuid-Amerika nog een meer, waar op bepaalde perioden de nevel, die uit het meer opstijgt, vormen aanneemt als smekende handen etc. Eet is onder de Indianen algemeen bekend en naar ik meen ook aan menig esotericus verder bekend geworden. Dus deze kleine demonen en Goden, vaak door mensen geschapen, plus de groepsgeesten, zijn de beheersende factoren der oertijd. Het feit, dat de groepsgeesten de mens trachten op te voeren tot een groter begrip van wereld of/en leven, brengt uiteindelijk met zich mede, dat andere waarden, dan de oorspronkelijke worden verbonden aan de

demonen. Naarmate het begrip van de werkelijke God groeit, groeit ook de macht van de demon, die foutievelijk als God wordt verweerd.

Ik zou natuurlijk hierover nog zeer veel kunnen zeggen. Ik moet echter tot mijn spijt vaststellen, dat de voor mij beschikbaar gestelde tijd praktisch verstreken is. Zeer jammer. Laat mij dan kort samenvatten: dat in de oertijd het onbewust scheppend vermogen van de menselijke geest voor deze mens een aantal Goden heeft geschapen, die hij: krachtens zijn eigen geestelijke macht en vermogen wederom, magisch, kon dwingen, regeren en heersen. Toen de wetenschap hieromtrent verloren ging, ontstonden meer intricate godsdienstige gebruiken, een meer rituele magie, waarbij de geest en de demon langzaam maar zeker machtiger werden dan de mens, omdat de mens hun naam en oorsprong niet meer kent. Hieruit wordt langzaam maar zeker de magie geboren in haar juiste vorm, n.l. de esoterische scholing, die in haar karakter magisch zijnde, het magisch werken buiten het "IK" slechts als een bijkomstigheid beschouwt, terwijl de bewustwording hoofdzaak wordt. Wanneer eenmaal de esoterische scholing in ernst begint, kunnen wij zeggen, dat vanuit geestelijk standpunt de oertijd voorbij is en vanuit menselijk standpunt de eerste beschavingen reeds betrekkelijk ver gevorderd zijn.

Ik dank U ellen, mijne broeders en zusters, voor Uw aandacht en hoop, dat ik niet gefaald heb ik de taak, mij gesteld. Ik zal nu het woord weer overgeven aan een spreker van Uw eigen Orde.

Goeden avond.

o-o-o-o-o

Goeden avond, vrienden,

Onderwerp naar Uw eigen keuze, vertelt U het maar weer. wat zal het zijn?

❖ *Ik heb hier een vraag voor een onderwerp, dat als volgt luidt: Voor geestelijke bereiking is vertrouwen een noodzaak. Logisch en kritisch is echter evenzeer onmisbaar. Hoe kunnen wij aan beide voorwaarden voldoen, zonder zelf het slachtoffer te worden van een psychisch conflict?*

Ik zou zeggen, dat is eigenlijk geen onderwerp : het is maar een kort antwoord, maar wij kunnen het natuurlijk wel een beetje verklaren en dan wordt het toch nog wel lang genoeg. Kijk eens aan, welk vertrouwen heeft elke mens het hardste nodig? Wij zeggen vertrouwen in God. Zeker, maar waar is God ergens? Van binnen. U weet wel. Het Koninkrijk Gods, dat in U is. En al die andere mooie spreuken. Nu, wanneer een mens voldoende vertrouwen in zichzelf, in zijn geestelijk streven en in zijn leven heeft, dan kan hij door zijn rede nooit in strijd komen met het vertrouwen, Want hij vertrouwt voldoende in zichzelf, om zijn eigen redelijk overleg ook te vertrouwen. Nietwaar?

Ik zou zeggen dan ben je er. Maar dat is nu juist het rare van het geval. Ik zou natuurlijk ook cursus kunnen gaan geven, maar dat lijkt mij toch eigenlijk té uitgebreid hier. Dan zou ik gaan concurreren met Theodotus en daar begin ik niet aan. Dan krijg ik nog op mijn kop ook. Ja, wat kennis betreft is hij een warenhuis en ik een middenstander. Daar kun je niet tegen op, al ben je nog zo sterk georganiseerd. Nu moet je eens luisteren. Een mens, die leeft op aarde en die probeert het beste te doen, wat hij doen kan, als hij goed is. - Nu ja en anders zegt hij, dat hij het beste probeert te doen: dat komt meer voor.- Maar laten wij aannemen, dat hij dus het beste doet, wat hij doen kan. Wanneer die mens nu geen vertrouwen in zichzelf heeft, dan gaat hij kritisch tegen zijn rede in: want het beste, wat je denkt te kunnen doen, moet je redelijk hebben vastgesteld. U zegt toch ook niet: "Ik heb een gevoel" en dan geeft U een grote klap en dan zegt U: "Zie je, nu heb ik wat goeds gedaan." Wanneer U iets goeds gaat doen, gaat U zeggen, "Hoe kan ik goed doen? Wat is goed volgens mij?"

En dan goed-doen, dat is hetgeen, wat bewustwording teweegbrengt. Omdat alles, wat je denkt, dat goed is, voor jezelf ook goeie resultaten moet hebben. En.....gebeurt dat niet, dan weet je in ieder geval de volgende keer, dat je het beter moet doen, nietwaar? Maar als je nu vertrouwen hebt in jezelf, dan zeg je: "Kijk, ik doe het beste, wat ik kan. Voor mij is dat niet beter mogelijk. Wanneer ik dat doe, dan komt het goed, want ik kan niet beter". Dan beginnen de meeste mensen wel op die manier, maar nu gaat het niet, zoals zij dat verwacht hadden. Want een mens denkt n.l. niet alleen redelijk, maar ook met zijn gevoel. En dat denken met

het gevoel is het juist, dat het je heel vaak doet. Want dan ga je op gevoelsgrond en je een voorstelling maken van hetgeen, dat er zal gebeuren, doordat je een behaalde daad hebt gesteld, iets op een bepaalde manier hebt gedaan enz. enz. En dan klopt het niet. Dan zeggen zij: "Ja, nu ligt de fout bij mij". Dat is stom. Ligt die fout bij U? Neen, U heeft toch het beste gedaan, wat U dacht, dat u kon doen? Dan heeft U geen fout gemaakt. Maar U heeft wat geleerd. Als U dat aanvaardt - dus dat lesje aanvaardt - wat gebeurt er dan? Dan corrigeert U, dan wijzigt U Uw houding. En in die wijziging scheidt U a.h.w. de volmaaktheid, waar U met Uw gevoel al naar toe aan het streven was, maar die U nu pas redelijk kunt gaan overzien. Maar.... ik wilde alleen maar zeggen, er zijn een hoop mensen, die zeggen: "Ja, maar nu ben ik de schuld". Dan gaan zij er bij zitten. Dan zeggen zij: "Ik heb het fout gedaan. wij gaan overnieuw beginnen." Neen, dat is het juist. Zeg b.v., dat je van hier naar huis gaat en je loopt de verkeerde straat in. Je hebt al een kwartier gelopen en je komt tot die ontdekking. wat zeg je dan? "Nu moet ik weer naar het beginpunt terug?" of zeg je: "Ik ga de weg zoeken. Ik weet, dat ik verkeerd ben. Wat weet ik nu nog? O, die richting in, dan kom ik thuis". Dan heb je vertrouwen genoeg in jezelf om te weten, dat je die weg vinden zult. En dan vind je hem ook. Maar als je jezelf zenuwachtig maakt, dan kun je het honderd keer vragen, maar dan kom je er nog niet. Geestelijk precies hetzelfde. Wanneer U geestelijk een fout maakt, of lichamenlijk misschien een fout maakt, dan zegt U: "He, ik zit in de verkeerde straat. Ik ben een verkeerde weg ingeslagen." Moet ik nu teruggaan tot het beginpunt en vandaar weer opnieuw beginnen?" Welneen, man. Dat kun je niet eens. Maar iemand, die zichzelf niet vertrouwt, die probeert het. Dan krijgen wij het conflict. Want de rede zegt: "Dat moet je doen". Maar wat zegt het gevoel? "Ja, maar ik moet daarheen terug". Het zou een hoop mensen erg prettig vinden, hoor, om terug te gaan zo nu en dan. Als je 60 jaar bent en je herinnert je, dat je op je 19de jaar een fout hebt gemaakt en weer opnieuw beginnen. Maar zo is het niet. Dat kan niet in het leven. Je kunt alleen zeggen: "Ik weet dus, hoe ik fout ben afgeweken, en nu ga ik die kant uit". Daar moet je zelfvertrouwen voor hebben. Voor jezelf aannemen, dat je het toch weer kunt vinden. En goed kunt vinden.

Stel je eens voor: dat je op die manier leeft. Met dat zelfvertrouwen. Waar kun je dat dan op baseren? O, heel eenvoudig: Waar in de Schepping ook iets bestaat of leeft, daar is het wel zeker, dat God ook is. Want er is geen leven zonder God. Dus: in mij is God. Punt! En als God in mij is én ik doe het beste, wat ik kan, dan zal God mij helpen om de rest te doen. Ik kan rustig op mijzelf vertrouwen, want ik heb God achter mij staan. Alleen wanneer ik tegen beter weten in de verkeerde kant uit ga, dan verlies ik die steun, dan word ik onzeker. Dan weet ik niet meer, wat ik moet doen. Maar zolang ik het beste, wat ik kan, zo verantwoord mogelijk doe, heb ik God achter mij staan. Dan komt de zaak in orde. Dus vertrouwen heb ik genoeg. Maar, het is jammer, ik ben nog niet in staat om aan die God te vragen: "Waar is de weg? Hoe moet ik nu verder?" Je kunt het wel vragen, maar het antwoord, dat krijg je toch maar heel beperkt. Dus: daar komt de rede. Je moet redelijk denken, dus voor jezelf verantwoord, bepalen, hoe je verder gaat. Wanneer je nu maar let op alles, wat er gebeurt op die weg, dan stoot je je niet als een ezel maar twee keer aan dezelfde steen. Wat zeg ik? Een ezel stoot zich maar één keer aan dezelfde steen. Dus zou je nog erger zijn. Nu ja, goed. Ik denk, dat menige fatsoenlijke ezel het een belediging zou vinden om een mens genoemd te worden onder zekere omstandigheden. Ja, dat is ook geen wonder. Een ezel ziet n.l. de mens altijd uit het ongunstigste standpunt. Hij is het lastdier. Het gebruiksvoorwerp. Dan is het ook geen wonder, dat hij een slechte opinie heeft over de mensen. Wanneer je één keer een fout hebt gemaakt, dan weet je, dat er iets verkeerd is geweest. Dus, wat je ook de volgende keer, wanneer je diezelfde situatie weer ontmoet, zult doen, is niet hetzelfde, wat je die eerste keer hebt gedaan, want dan loop je vast. Dat kun je zo op je vingertjes natellen. Dus de rede zegt: Hè, de vorige keer was het zo. Ik heb het toen wel zo goed gedaan als ik kon, maar....nu blijkt het toch wel, dat ik dat niet meer mag doen. Dan kom ik niet verder. Ik moet mij realiseren: waarom is het spaak gelopen? O dus.....dan moet ik die kant uit. Dat is eigenlijk in het leven de stem Gods. Het spel van vergissingen misschien, dat leven, als je het zo bekijkt. Maar elke vergissing, die rede lijkt wordt verwerkt, - niet alleen met je gevoel, met de rede, met je verstand, die geeft je een nieuw inzicht in jezelf én in de wereld. Waar of niet? Wanneer dat inlicht er is, kun je dus beter en zuiverder je weg gaan. Zo leidt God je. Niet door middel van je gevoelens, maar juist door middel van het bewustzijn, dat voor jou als mens in de rede voor jezelf geuit en geopenbaard wordt naar het punt, waar de volmaking uiteindelijk...., op ons wacht. Laten wij hopen, dat die volmaking niet te lang op ons behoeft te wachten. Dan zou ik

zeggen, heb ik daar toch de vraag wel voldoende mee beantwoord. Als er iemand is, die het niet voldoende vindt, mag hij het rustig zeggen. Dan ga ik verder er op in,

❖ *Ik wilde dit zeggen: Er zijn mensen, die zien dan die fout niet. Zij denken, dat zij het juist goed gedaan hebben.*

Ja, weet je, dat zijn mensen, die maken deze ene fout. Zij zeggen: "de hele wereld is gek, maar ik niet." M.a.w. zij zijn niet gezond in hun denken. Als de hele wereld gaat zeggen, dat iets niet in orde is, dan kan die wereld ten dele ongelijk hebben: best mogelijk. Maar aan de andere kant moet er toch ook iets zijn, wat aanleiding was hiervoor. En die aanleiding, die kan nooit bij een ander liggen. Dat klinkt je misschien erg gek, hè? Maar het zit nooit bij een ander. De aanleiding ligt in jezelf. Want jij hebt zó geleefd, dat je in deze situatie bent gekomen, nietwaar? Dus het feit alleen, dat je in die situatie terecht bent gekomen, plaatst je voor een reeks van feiten, die uiteindelijk pas duidelijk worden. Ga je nu zeggen. "Ja, maar ik ben onfeilbaar. Ik weet dat..... Ik heb gelijk, altijd.....". Dat is fout. Nu moet je niet gaan zeggen: "Die anderen hebben gelijk". Dat is ook stom. Je moet zeggen: "Waarom zeggen die, die anderen dat zo? Wat is de reden, dat zij dat doen?" Begrijp je? Dan leer je wat uit die vergelijking, dan zal je heel waarschijnlijk ook wel weer daardoor iets verder kunnen komen. Maar iemand, die dat niet kan, dat helemaal niet kan, die altijd blijft zeggen: "Ja, maar ik heb gelijk", ook wanneer de hele wereld anders zegt "ik heb gelijk" zonder eerst te gaan kijken, waarom die wereld zegt, dat je ongelijk hebt, dan kun je later nog altijd op je mening terugkomen, dan is het een psychopathisch geval. Die mensen kunnen niet meer anders denken dan vanuit zichzelf.

Zij sluiten zichzelf daarmee voor een groot gedeelte van de wereld af. Want zij kunnen zichzelf niet zo zien, zoals de wereld hen ziet. Dat is natuurlijk erg beroerd. Want dan wordt je eigenlijk volgens je eigen idee miskend. Ja.....geen ouwe koeien uit de sloot halen, niet over mijn vrouw gaan praten enz. Maar laat ik het zó stellen? wanneer ik nu denk, dat ik een heilige ben en ik heb op een avond een borreltje gedronken, dan zeg ik: "Ja, maar ik ben heilig, ik mag dat toch. Ik doe dat toch zo goed als ik kan. Ik mag toch ook wel eens wat op mijn manier doen" En ik kom thuis en, ... ja..... het heet bedsermoen, geloof ik, Neen, tegenwoordig heet het spraakwaterval. Dan denk je bij je zelfs "Ja? maar hoor eens, waarom? Ik ben toch zo'n goeie vent". Voor je het weet, heb je wat teruggezegd. Stop dan allebei je oren maar dicht en wees gelukkig, dat er geen bezem aan te pas komt. Ik heb het uit ervaring.

Waarmee ik maar zeggen wil: Zolang je alleen vanuit jezelf gaat denken en je niet indent, waarom een ander zus en zo reageert, ook al ben ik nog steeds overtuigd, dat in een borreltje zoveel kwaad niet schuilt, mits met mate - ja, mijn standpunt, hoor, geen enkele blauwknoper, die ik op zijn tenen wil trappen - maar mijn heel persoonlijk standpunt: dat heeft met de Orde niets te maken: met mijn vroeger leven wel. Maar als ik mij het standpunt van mijn...., van die andere persoon had gerealiseerd, dan had ik misschien een weg gevonden, waardoor ik dat borreltje voor die ander aannemelijk kon maken dus harmonisch kon leven, zonder allerhande conflicten. Ja, voorbij. Laat ik mij daar niet meer druk over maken. Ik geloof, dat ik zo de vraag wel van mijn kant uit belicht heb.

❖ *Mag ik hier nog wat over vragen? Er zit aan vertrouwen nog een andere kant, als het niet alleen het zelfvertrouwen is, maar ook vertrouwen in een leiding, die men aanvaardt, hetzij in een werkverband of anderszins, in een organisatie. Dat vertrouwen eist: gehoorzaamheid. Maar het eigen logisch verstand zegt: Neen. Hoe moet je dan in zo'n geval handelen?*

Dan moet je voor je zelf heel ernstig nagaan. Als u een leiding niet aanvaardt van het begin af aan, dan is er geen vraag over. Dan bent U redelijk en logisch. Het grote probleem komt, wanneer je die leiding aanvaard hebt. Dan ga je dus zeggen: Ik zie dit als een waarde zo en zo, Dat is ook redelijk, hoor. Dat is ook een besluit, dat je met je rede neemt. Je hebt er verschillende dingen bekeken en dan zeg je: Kijk, zó is dat nu toch 'Wel. Daar moet je zelf vertrouwen voor hebben, om dat te zeggen. Maar dan komt er een ogenblik, dat je zegt: "Nu ben ik het met die leiding niet eens", Ja, dan moet je gaan zeggen, "Waarom niet". Heel eerlijk. Als je dan zegt: "Kijk eens, die leiding is hier fout", dan staat je maar één ding te doen: Dan zeg je: "Hoor eens, ik heb in die leiding geen vertrouwen meer. Dus mag ik zelfs die leiding niet meer aanvaarden". Dan moet ik direct met die leiding breken. Dan moet ik

zeggen: "Hoor eens, bedankt voor alles, wat ik zover gehad heb, maar ik heb mij vergif, ik ga van het begin af aan de zaak nog eens herzien". Of - en dat kan ook - je gaat redelijk zeggen: "Kijk eens, zoveel keren heeft die kerel gelijk gehad en ik eigenlijk een klein beetje ongelijk. Hij was dus knapper dan ik. Ik zal dus deze leiding verder aanvaarden en ten volle aanvaarden, met dit voorbehoud - op het ogenblik, dat mij blijkt, dat deze leiding fout is, - niet alleen uit mijn eigen denkwijze. Maar uit het totale verloop van gebeurtenissen en feiten - dan zal ik deze leiding onmiddellijk verwerpen. Dan zal ik zelf deze leiding zeggen (al gebeurt dat maar stilletjes van binnen, bij wijze van spreken): vanaf heden zijn wij gescheiden. Ik kan u niet aanvaarden. Ja, het zou mooi zijn, als de mensen dat deden. Maar de meeste doen dat niet. De meeste zeggen: God, of Leider, of Meester, dat, ja, dat ene punt, dat bevalt mij niet. Maar verder ben je toch wel goed: ben je een goeie jongen. Dus dat ene punt neem ik niet, de rest wel". Daar zit de grote fout, want dan schep je een valse verhouding. Dan loop je altijd vast. Want je moet altijd zó denken: wat zo'n leiding geeft, nietwaar, dat in een geheel. Dat is niet in brokstukjes te hakken. Dat is precies hetzelfde als dat je zegt: "Ik neem iemand, die mij zal dragen". Weet je wel, in zo'n draagkoetsje. Dan zeg je: "Nu, dat ene been van die vent, dat bevalt mij niet." Dat hak ik af. Nu stap ik in mijn draagkoetsje en nu ga ik verder". Dan kijken zij heel raar als zij dan niet draagkoetsje rondm.....eh..... omvallen. Excuseer, hoor. Oude gewoonte. Het was niet zo bedoeld. Nederig mijn excuses ervoor. Maar begrijp dus, wat ik bedoel. Ik geloof, dat de rede moet gaan boven alle leiding. Maar wanneer ik een leiding volg, terwijl ik hem niet aanvaarden kan, dan gaat het half. Dan heb ik geen vertrouwen meer, heb ik ook geen zelfvertrouwen meer. Dan ga ik mij afvragen: "Is het nu die leiding, of ben ik het nu? Wie van ons tweeën heeft gelijk?" Fout. Zeggen: "Of ik stel mijn vertrouwen in die leiding: ik neem aan, dat ikzelf dus op dit moment gefaald heb (dan je zelfvertrouwen hebben, hoor: er is meer zelfvertrouwen voor nodig om te zeggen: hoor eens, ik heb een fout gemaakt: dan om aan te nemen, dat je volmaakt bent, geloof dat maar). Dus zeg: "Goed, ik heb dus schijnbaar een fout gemaakt. Goed, ik aanvaard de leiding". Of je zegt: "Leiding, het spijt mij, afgelopen. Ik kan dit niet aanvaarden redelijk. Ik heb zoveel vertrouwen in mijzelf, dat ik meen de juiste weg te kunnen vinden. Ik ga zonder U". Ja. dat is de enige oplossing, zou ik zeggen. Je moet in die dingen altijd rechtuit zijn. Al is het alleen maar tegenover jezelf. Als je dat bent, dan zul je ondervinden, dat je juist, doordat je voor jezelf eerlijk tegenover jezelf bent, vertrouwen in jezelf hebt. En heb je dat vertrouwen, dan kun je ook in de wereld goed leven, goed doen: Dan kun je geestelijk bewustzijn verwerven en alles, wat er bij hoort.

Maar op het ogenblik, dat je of je zelfvertrouwen in jezelf kwijt raakt, of wel je zelf dan toch maar omwille van de schijn nog vast haakt aan waarden, die je wantrouwt, dan verloochen je jezelf: dan vertrouwt je jezelf niet meer én andere krachten niet meer. Vertrouw je God niet meer, heb je niets meer. Dan sta je met lege handen. Nu, is er nog meer over te zeggen? Alles zwijgt stil. Dan zal ik het ook maar doen.

Goeden avond allemaal en nog een prettige avond samen.

o-o-o-o-o

Goeden avond, vrienden,

Vragenrubriek. Een zuiver persoonlijke vraag mag ik natuurlijk niet zuiver persoonlijk beantwoorden, dus die kunt U beter niet stellen. Op alle andere vragen krijgt U een antwoord, zover het mij op het ogenblik mogelijk is en zover ik daarover eventueel advies kan inwinnen, Ik zou zeggen: laten wij maar beginnen.

❖ *Mogen wij - alvorens met de vragenrubriek te beginnen - een toelichting van U hebben over het volgende: In de opname van gisteravond over het Goddelijke staat de volgende zin: "want ik durf niet tegen mijzelf te zeggen: Je bent met het ene deel van je bewustzijn dwaas, en je stelt het andere bewustzijn er tegenover om het dan maar weer goed te maken. Moet dat misschien zijn: "Je stelt het andere deel van je bewustzijn er tegenover?" Ik zou dit graag zeker weten, eer het gestencild wordt.*

Zet U maar rustig het "andere deel", hoor. Dat is goed. U moet maar één ding onthouden: Wanneer wij soms iets zeggen, dat onzin lijkt, dan is het heel vaak een verkorting, omdat wij natuurlijk veel sneller denken dan U, waardoor een paar woorden wel eens wegvallen. Ik vind het prettig, dat U het gevraagd heeft.

❖ *Is Boeddha na zijn overgang gereïncarneerd?*

Neen, D.w.z de Gautama Boeddha. Want laten wij niet vergeten, mijne vrienden, dat er heel veel Boeddha's zijn. Een Boeddha is een geest, die een bepaalde staat van bewustzijn heeft bereikt, waardoor hij of zij kan opgaan in Nirvana. Maar een geest, die daarin opgaat, kan terugkeren op de wereld: reïncarneren, om een taak op die wereld af te maken. Dat is dan ook de achtergrond van de z.g. levende Boeddha's, zoals U weet. Men neemt aan, dat dit geïncarneerde zielen zijn, die reeds in een vorig bestaan voor zichzelf de bevrijding van het "rad" - het rad van het noodlot, de wereld - bereikt hebben, maar die terwille van de mensheid hebben terug te keren en hun onderricht op aarde ook verder te geven, wanneer U dit nu naar in de gaten houdt, zou ik zeggen, dan hoeven wij deze vraag eigenlijk niet meer te beantwoorden. Want dan heeft U het antwoord al. Maar de Gautama Boeddha was zó hoog gestegen, dat het hem mogelijk is om in te grijpen en te onderwijzen door middel van anderen, of door middel van een ogenblikkelijke materialisatie, waarvoor dus geen reïncarnatie nodig is. Hij kan zich in stoffelijke vorm op aarde bewegen, wanneer hij dit wenst, zonder dat hij daarvoor eerst weer "mens" moet worden. Vragen hierover? Commentaren?

❖ *Die gave heeft Christus natuurlijk ook?*

Natuurlijk. Die hebben alle Groten. Het is erg jammer, dat wij altijd tegenover het probleem komen te staan, dat Jezus, de Christusdrager van deze tijd - als ik het zo mag uitdrukken - God is in absolute zin. In relatieve zin: Ja, Hij is God, omdat Hij, deel zijnde van de Vader, Zich volledig van dit deelgenootschap bewust is. Maar dat kunnen wij uiteindelijk ook bereiken. Niet, wanneer wij in een hogere sfeer zijn, dan moeten wij nog heel wat verder, dan wat wij "de lichtende sferen" noemen natuurlijk. Maar wanneer men in deze allerhoogste sfeer komt, dan blijft men zichzelf: alleen: men gaat gelijktijdig op in het totaal van het Goddelijk beleven. Nu kan het dus zijn, dat dit "IK", dit bewuste deel van het Goddelijke a.h.w., zijn eigen taak nog niet voltooid acht en vanuit het Goddelijke werkende - zoals het eigenlijk voor de Boeddha ook is -, zich op aarde projecteert, daar desnoods stoffelijk weerkeert of optreedt, zonder dat daarvoor een reïncarnatie nodig is. Omdat met het bereiken van het Goddelijk bewustzijn, contact met het Goddelijke, direct en bewust, het scheppend vermogen van het Goddelijke, dat een erfdeel is van al het- geen God heeft voortgebracht met bewustzijn, ook in deze wezens volledig berust. Zij kunnen dus voor Zichzelf al datgene scheppen, wat Zij nodig hebben. Ook een lichaam, ook een wereld desnoods, wanneer zij dat wensen.

❖ *Op Java staat een tempel, de Boroboedoer. wat is de betekenis van de naam "Boroboedoer"?*

Dat zou ik U niet durven zeggen. Ik ben niet taalkundig op dat gebied. Ik zal kijken, of ik informatie kan krijgen, ofschoon ik het op het ogenblik betwijfel, maar de enige, die ik werkelijk deskundig acht op dit gebied, Ahmed, op het ogenblik niet te bereiken is, want die spreekt elders. Ik weet er een hele hoop over, maar waar de naam vandaan komt, durf ik niet te zeggen.

❖ *Mag ik nog even wat vragen over het onderwerp van zo-even? Christus heeft zich toch indertijd in Maria wel geïncarneerd?*

Zeker. Zoals Boeddha incarneerde via Maya, de koningin, waaruit hij geboren werd. Het is begrijpelijk. Wanneer wij aannemen, dat het de allerhoogste Geest is, die neerdaalt, dan is het dwaas om deze incarnatievorm aan te nemen. Wel wanneer wij aannemen - en dat mogen wij uit Jezus' woorden ook wel besluiten, nietwaar -: "Ik was, vóór Abraham was" - dus een zeer oude geest. Het is een term, die ik niet prettig vind, omdat een hele hoop mensen zich 'oude geest' noemen en dan denken, dat zij daarmee bewijzen, dat zij buitengewoon geestelijk ontwikkeld zijn. Op aarde is dat eigenlijk niet waar. Een geest dus, die een zeer hoge graad van bewustzijn heeft bereikt, maar..... nog niet de volmaaktheid kent en de volmaaktheid niet kennende, die volmaaktheid wil bereiken voor zichzelf, maar tevens voor anderen en daardoor de vorm "mens-zijn" en "leraar-zijn:" kiest, om zo het laatste bewustzijn te vinden. Daardoor incarnatie. De Gautama Boeddha, Siddharta, uit Maya, de koningin. Jezus uit Maria, de verloofde van Jozef.

❖ *Dus zoals Gautam zich kan materialiseren, zou hij dan b.v. ook als Melchizedek op aarde geweest zijn?*

Dat geloof ik niet. Melchizedek is een andere figuur, die zeer zeker nog niet tot de allerhoogsten behoort en die - als ik niet verkeerd ben ingelicht - (ik moet hier even voorzichtig zijn, want het gaat over wezens. die boven mij staan en waar ik dus geen volledig

inzicht of overzicht heb), maar voor zover ik weet, behoort tot de geestelijke leiders van de Witte Broederschap en reeds in zijn tijd, in zijn leven, deel uitmaakte van deze zelfde broederschap. Ik geloof niet, dat die later geïncarneerd is als Boeddha. Ik meen zelfs, dat hij niet meer geïncarneerd is. Er zijn er meer zo.

❖ *De Boddhistata, staat die op dezelfde lijn als de Gautama Boeddha?*

Een Boddhisvata is eigenlijk een verlichte geest. Een Boddhisvata heeft echter niet het peil van de grote Boeddha, - dus die Boeddha, die eens per periode komt), bereikt. Hij hoeft echter het Nirwana bereikt. Over een hoger of lager staan kunnen wij misschien niet spreken, tenzij wij willen zeggen, dat een Gautama, een leraar Boeddha, dus eigenlijk de uitdrukking is van de volmaakte in zijn geestelijke, volledig bereikte vorm. Terwijl Boddhisvata de uitdrukking is voor een volledig opengebloeide geest. Zodat wij de term Boddhisvata kunnen toepassen op zeer velen, evenzeer als de term Boeddha dus, maar niet Gautama Boeddha. Desondanks noemt men vele beelden, die de Gautama Boeddha voorstellen in mediterende houding: ook wel Boddhisvata. Dus men ziet, dat hier de mediterende "Godheid" a.h.w. toch ook weer wordt gezien als een geest, die nog niet het volle bewustzijn heeft bereikt, aannemende, dat uit de meditatie eerst het bewustzijn voortkomt en dan geen meditatie meer plaats vindt. Het is dus die kwestie van lotos, maar altijd met de meditatiehouding. Zodra die wegvalt, dan spreekt men niet meer over een Boddhisvata. Zo kent men bepaalde Boeddhabeelden, die men nooit Boddhisvata's mag noemen, omdat zij niet zijn afgebeeld in mediterende, maar in zegenende houding.

❖ *Zoudt U nog eens een definitie willen geven en een uitleg van de onder volgende begrippen, gedachte, gevoel, intuïtie en waarneming?*

Mag ik met de waarneming beginnen? Waarneming is een beeld in mijzelf ontstaan door prikkels van buiten af ontvangen. De gedachte is een recapitulatie van ondergane prikkels, komende van buiten mij, in mijzelf geprojecteerd en afgebogen tegenover andere in mij aanwezige waarden. Gevoel is het onberedeneerd en onbewust gestuwd worden door oorzaken in mijn vrezes. Voor een mens kunnen die evenzeer van stoffelijke als van geestelijke aard zijn. Intuïtie is het aanvielen van - of herkennen van - toestanden buiten het "IK", zonder dat dit bewust beredeneerd wordt, zodat de onbewuste of onderbewuste gedachte hier een reactie kan veroorzaken, die niet meer in de gedachte als bewust kan worden vastgelegd. Intuïtie kan voortkomen uit de geest, maar evenzeer uit onderbewustzijn, of gemeenschappelijk - of bovenbewustzijn - in de mens. Zijn deze definities voldoende? Ik hoor geen commentaren meer, dus schijnbaar kort, krachtig en juist.

❖ *Onder hypnose kunnen sommige zieken hun eigen ziekteverschijnselen en ook het geneesmiddel aangeven. Welk bewustzijn is hier dan werkzaam?*

Onderbewustzijn, dat door de hypnose - verhoging van bewustzijnsdrempel - sterker tot uiting kan komen en geleid door het hypnotisch bevel wordt geconcentreerd op het eigen "IK". In het onderbewustzijn zit n.l. - wat men meestal vergeet - ook een groot aantal functies van het automatisch zenuwstelsel, dus de automatismen, mee opgenomen. Alle fouten in het lichaam worden tevens in de kleine hersenen kenbaar én als zodanig kunnen zij ook weer door de hersenen worden geconstateerd. Het diagnose stellen van de zieke zelf is dus gebaseerd op een intiemere kennis van het eigen lichaam dan enig buitenstaander ooit kan bezitten. Het aangeven van het geneesmiddel daarentegen is over het algemeen slechts ten dele juist en zal zelden volledig zijn. Waar echter - en hier komt dus de suggestie mee naar voren - het geneesmiddel voortkomt uit het eigen bewustzijn, wordt op dit geneesmiddel gunstiger gereageerd dan op een ander middel, ook wanneer het qua waarde minder is, omdat het door het gehele organisme beter wordt geaccepteerd.

❖ *Kan of nog worden verklaard, op welke wijze een intelligentie voorvallen of gebeurtenissen, welke nog moeten plaats vinden, reeds voortijdig kan waarnemen en b.v. aan een séancetafel bekend maken.*

Ja, het mag inderdaad wel worden verklaard. De vraag is, of ik het zó kan verklaren, dat het ook duidelijk blijft. Ik zal proberen om de zaak heel simpeltjes voor te stellen en daarvoor gebruik maken van enkele feiten, die een collega van mij - het gaat er niet om wie, nietwaar? — ik meen zelfs gisteravond naar voren heeft gebracht, Dat is n.l. de simpelste oplossing van het geval. Tijd wordt wel eens uitgedrukt als "beweging en ruimte". Beweging in ruimte is vaststelbaar langs een lijn. Er zijn dus toestanden en invloeden, die zo dadelijk door het bewustzijn zullen worden gepasseerd, thans reeds aanwezig op het punt, waar zo dadelijk de

gebeurtenis zal plaatsvinden. De invloeden zijn er reeds. Wanneer ik nu buiten mij zou kunnen stellen, dan zou ik mij willekeurig van dit buiten de tijd gelegen punt op élk punt van de tijdslijn kunnen projecteren. Ik zal daar dan een momenteel, (dus in momenten ingedeeld beleven) van toekomstige omstandigheden kunnen doormaken. Wanneer ik bovendien nu kennis heb van de geardheid van een persoon, dan kan ik op grond daarvan dus niet slechts het objectieve gebeuren, maar ook het subjectieve, het ervaringsgebeuren, zoals door de mens beleefd, aanduiden en komen tot een voorspelling of een predictie. Deze is echter evenzeer als bij sommige helderzienden, of in de droom vooruitzienden, over het algemeen beperkt, gelimiteerd. D.w.z. de periode is een fragment van een gebeuren en de interpretaties die wij daaraan geven, behoeft niet juist te zijn, omdat wij niet alle tussenliggend gebeuren geheel hebben overzien, noch alle verdere ontwikkelingen. Wij trekken daaruit conclusies. Dit is de meest simpele en meest correcte weg. Er wordt door ons echter heel vaak een andere methode gebruikt. Vooral wanneer dat gaat over voorspellingen van niet-persoonlijke aard, voor de ontwikkelingen op de wereld en zo. Wij gaan dan uit van het volgend standpunt: Een massa heeft traagheid. Denkt U maar een spoorwagen. Wanneer de kracht, die haar drijft, verandert, zal zij nog een tijdlang door haar eigen gewicht willen voortgaan in dezelfde richting. De massa op de wereld heeft deze zelfde traagheid. De bewustwording bij alle individuen der massa, gelijktijdig vergroot, betekent nog, dat, de gebruiken - de onderlinge werking daarvan dus - moeten worden aangepast en hier is een traagheidsmoment, dat ettelijke jaren duurt. In sommige gevallen kunnen wij dat zelfs op 200 a 300 jaar schatten. Het ligt er aan, hoezeer die waarden mee verknoopt zijn in het gewoontelevens, der maatschappij, de sociale verhoudingen.

Wanneer ik dus nu weet, welke krachten er op het ogenblik werken, ook weet, wat op het ogenblik de bewustzijnstoestand is van de mensheid, en in welke wijze de aandrijvende, de voortstuwende kracht wijzigt} kan ik hieruit een betrekkelijk redelijke praedictie maken, die wat tijdsfactor betreft, zeker niet geheel nauwkeurig kan zijn, maar verder over het algemeen zeer doeltreffend is, waardoor ik kan vaststellen: dit en dat zal waarschijnlijk gebeuren.

Ik moet echter opmerken, dat geweld van hogere factoren, buiten de massa staande, door mij niet altijd kunnen worden geïnterpreteerd in zo'n geval. Mijn voorspelling berust dus op grote waarschijnlijkheid en niet op zeker gebeuren, wat in het eerste geval wél zo is. Daar staat tegenover, dat mijn eerste ervaring fragmentarisch is en toch ook door de gedachte een aanvulling behoeft en tot een afgerond geheel te komen. In het tweede geval wek ik volgens de wet der grote waarschijnlijkheid, maar kan dan ook een samenhangend relaas van de gehele ontwikkeling opstellen. Nu kan ik natuurlijk nog we verder gaan, want er zijn nog andere dingen. Ik kan U over de tijdsstromen gaan spreken en zo. Maar dat zullen wij maar laten. Vindt U niet? Is het zover duidelijk?

❖ *Ik wilde vragen: die toekomstige omstandigheden, die liggen dus vast?*

Die liggen vast. U heeft een reuze grappenmaker in huis. Hij heeft in de gang een steen, die een eindje omhoog kan gaan, net als U Uw voet er op zet, of een eindje naar beneden, zodat U struikelt. Een eindje verder zit er een soort douche ingebouwd, dus zo'n soort van huiselijk bedriegertje, dat U ineens natregent. Weer een eindje verder zit er een claxon in de muur. Die maakt opeens een oorverscheurend lawaai. Nu zal dat laatste U niet zozeer meer schokken. Als voetganger bent U daar natuurlijk geregeld aan onderworpen. Wanneer u die gang door zult gaan, dan weet ik, welke invloeden daar U te wachten staan. Ik weet dus dat u met zeer grote waarschijnlijkheid zult struikelen, nat zult worden of zult schrikken. Maar als ik nu Uw persoonlijkheid ken. dan kan ik ook zeggen, dat U na dat struikelen begint te lachen, waardoor U de rest misloopt. Want dan vindt die gastheer van U dat zó sportief, dat hij, meelachende, helemaal vergeet op tijd de douche open te draaien b.v. Maar U kunt ook erg mopperen, waardoor hij nog veel meer plezier heeft, maar zich niet durft te laten zien en dus die douche niet vergeet. Zo kan ik dus aan de hand van een analyse van Uw persoonlijkheid plus wat op Uw weg ligt aan invloeden ongeveer bepalen, wat er gebeurt. Het zou kunnen zijn, dat die gastheer niet thuis is, als U door die gang gaat en dan gebeurt er niets. Dan heb ik het mis. Maar het is waarschijnlijk, dat hij U niet door die gang zal laten gaan, tenzij hij thuis is. Want daarvoor heeft hij die gang zo laten aanleggen. Dus als U dat nu kunt volgen.....

❖ *Maar die toekomstige omstandigheden voor de mensheid. Kent U die?*

Die toekomstige omstandigheden? Laten wij hè. zo zeggen. Ik ken de cosmische stromingen, die de wereld, de mensheid en de aarde moet doorkruisen. Die kan ik berekenen. Ik weet ook, wat voor invloeden deze ongeveer hebben op de mens zoals hij nu is. Ik kan dus ook - tenzij de mens sterk zou veranderen en dat is gezien de traagheid niet waarschijnlijk - ongeveer vastleggen, wat er in de toekomst gaat gebeuren. Begrijpt U?

❖ *Maar hoever van nu? Hoe lang is die tijdslijn, want u had het over een tijdslijn.*
Oneindig. Dat is een cirkel.

❖ *Dus U kunt die tijdslijn in het oneindige.....*

Die kun je theoretisch in het oneindige zien. Maar.....de traagheid van de mensheid is niet zó groot, dat zij ook oneindig is. Gelukkig maar. En dus wordt de factor "beleving" anders. Als de beleving anders wordt, dan wordt de reactie anders. Verandert de reactie, dan kan het geheel der gebeurtenissen een andere waarde krijgen. De invloeden blijvender wel. Maar zij worden anders. Zij krijgen een heel andere waarde. Dus een beledigend woord b.v. De één, die lacht er om. Maar stelt U nu voor, dat ü een erge driftkop bent op het ogenblik en dat ü onmiddellijk terugslaat.....misschien zelfs met hand en tand, in ieder geval met "vriendelijke" woorden. Dan weten wij natuurlijk, dat daar ruzie van komt. Nu staat diezelfde invloed telkenmale weer in dezelfde tijdslijn. Die keert periodiek terug. Maar U verandert. Nu kan ik zeggen: Zoveel tijd duurt het minstens voordat u die drift heeft overwonnen. In die tijd kan ik de zaak voorspellen. Verder kan ik wel de invloeden aangeven, maar ik moet eerst zien, hoé U verandert en in hoeverre, voordat ik met zekerheid kan zeggen, wat Uw reactie in die volgende periode van de tijd zal zijn. Dus praktisch ben ik daarin beperkt.

Behalve natuurlijk degenen, die in de hoogste sfeer zitten. Daar is alles, dus ook alle tijd, geuit. Daar heb ik weinig aan, want ik ben er nog niet ik ben alleen hard bezig te proberen er heen te komen. Hebben vrij nog meer daarover? De problemen blijven in de gedachten hanger. Volgende vraag.

❖ *14 dagen geleden zei de eerste spreker, dat de mens van Lemuren afstamt. De spreker na de pauze zei echter, dat de Reuzenmensen, die een aparte wordingsgang hadden doorgemaakt, de onmiddellijke voorvaders van de huidige mensheid genoemd moeten worden.*

Voorgangers, niet voorvaders. Ik weet niet, of dat fout is overgenomen misschien, maar voorgangers.

❖ *Welke opvatting is de juiste?*

De eerste. Daarom corrigeer ik al direct. Homus giganticus, de Reuzenmens, is een voorganger van de mensheid, omdat hij het lagere type - de nog niet homo sapiëns zijnde mens dus - als slaaf houdt, regeert en zelfs hele stroomtochten houdt. Hij is mede door de wijze, waarop hij deze mensen behandelt, aansprakelijk voor een sterke vergroting in bewustzijn, plus bepaalde geestelijke achtergronden. Hij is dus direct eigenlijk de geestelijke vader van wat er ontstaat en de voorganger. Want deze mensheid komt pas tot volle ontwikkeling, wanneer het ras der reuzen uitsterft.

De Lemuren daarentegen zijn de logische ontwikkeling, waaruit alle primitieve soorten mens voortkomen. Ook de primitieve soorten, die een andere geestelijke scholing krijgen door hun contact met deze reuzen. Ik hoop, dat ik het nu duidelijk genoeg heb gesteld. Ik geloof niet, dat er verder veel over te zeggen is.

❖ *Er zijn mensen, die gemakkelijk de leerstellingen van een ander aanvaarden, om het even, of deze van een kerk afkomstig zijn, of van een ander mens, die meer geleerd heeft. Zij noemen dit: de genade van het geloof. De gave nederig en gehoorzaam te zijn. Hoe denkt U over deze weg van bewustwording?*

De gave van het geloof is soms de luiheid der gedachte. M.a.w, degenen, die zo trots zijn op de gave van het geloof, zijn vaak te lui om voor zichzelf na te denken, over hetgeen zij op gezag van anderen klakkeloos aanvaarden. Men kan zich dan beroepen op de nederigheid. Maar wanneer deze nederigheid een zich onttrekken is aan de verantwoording, die de mens is opgelegd, vind ik haar eerder een fout dan een zegen. Ik zou dus dit geen weg der bewustwording willen noemen. Ik zou slechts bij iemand, die gelooft, over een weg tot bewustwording willen spreken, indien hij worstelt met zijn geloof. een aardig symbool vindt u in het verhaal van Tobias en de Engel. Dat kent U toch wel? De oude heer was blind geworden

en de zoon moest met de engel worstelen - zelfs een hele tijd lang -, voordat hij zijn vader het gezicht terug kon geven.

Kijk, zo is het nu met ons geestelijk ook. Wij hebben een geloof nodig. Wij hebben een God nodig. Zonder dat komen wij er niet. Maar wanneer wij geloven en wij willen in dat geloof bewust en verantwoord zijn, dan krijgen wij met dat geloof ruzie. Dan worstelen wij met de engel. Hetgeen ons geleidt, hetgeen ons tot bewustwording kan brengen. In deze strijd ervaren wij de waarheid en - let wel - dan overwinnen wij en vinden het geneesmiddel, waardoor wij kunnen leren zien. Dus tot bewustzijn komen van de werkelijkheid. Het geloof is een weg, die de top der bewustwording slechts ten halve gaat. Wie in dat geloof dus vast blijft zitten, nadat hij in dit geloof alle waarden heeft verwerkt, loopt vast. Die kan niet meer verder voor zich zelf bewust zijn: die kan alleen nog maar aanvaarden. Dit alleen maar aanvaarden betekent: stilstand in eigen ontwikkeling. Dat betekent dus ook, dat de ijver om verder te gaan, steeds minder wordt. Een dergelijke stilstand betekent dus in werkelijkheid een falen van de mens op zijn gang, op zijn weg. Geloof is een weg der bewustwording, zolang wij in dat geloof alle factoren vinden, die noodzakelijk zijn om voor ons het leven aanvaardbaar te maken. Maar zodra het geloof voor ons een uitvlucht wordt, waardoor wij verantwoordelijkheden van ons af schuiven, waardoor wij onszelf bevoorrechtingen toedichten en anderen voor ons laten denken, dan vind ik het een heel grote fout. Dat geldt niet alleen voor religieus geloof, maar voor alle geloof, tot zelfs voor het wetenschappelijk geloof, dat - dit heeft de laatste tijd wel bewezen - in vele gevallen uiteindelijk ook slechts blijkt bijgeloof te zijn. Maar laten wij niet vergeten, dat uit het bijgeloof - zoals wij dat tegenwoordig noemen - van de vroegere wetenschapsmensen, de huidige wetenschap is gegroeid. Zo groeit de bewuste mens uit de - misschien in Uw ogen - wat bijgelovige wetenschap, die het geloof de mens bijbrengt omtrent het Goddelijke.

❖ *Mag ik nog even doorgaan op deze vraag? Dat worstelen met die engel. Daar heeft Jacob ook mee geworsteld. Tegen dat het begon te dagen, heeft hij dan ook overwonnen. Daardoor een nieuwe naam gekregen. Maar hij werd aangeraakt aan zijn heupgewricht, waardoor hij zijn verdere leven kreupel ging-, -Wat is de betekenis daarvan?*

Symbolisch gezien, ja, zou ik willen zeggen. Dat, wanneer je tot een geestelijk bewustzijn gekomen bent, dat je ziende maakt voor de werkelijkheid, je stoffelijk een klein beetje mank gaat, omdat je lichaam nooit niet dat bewustzijn geheel kan meekomen. Wie het geestelijk bewustzijn volledig ervaart, vindt het lichaam niet meer een zegen, of een middel tot verdere bewustwording, maar een hindernis, die alleen kan worden geduld terwille van anderen.

❖ *Ik dank U voor dit antwoord. Ik wist het reeds, het word overtuigend, want hoe dikwijf, wordt er niet gezegd: hij is hinkende op twee gedachten.*

Laten wij het zo zeggen, vriend: van degenen, die hier vragen stellen, stelt ongeveer 60% een vraag naar de bekende weg. Dat is niet helemaal niet erg. Want wij kennen een hele hoop mensen, die zijn niet gerust, voordat zij b.v. als zij in de trein zitten, 20 keer hebben gevraagd, of die nu wel naar Utrecht of naar Arnhem gaat. Anders hebben zij geen rust, dan kunnen zij niet genieten van het landschap.

❖ *Maar het is hier toch wel enigszins anders. Het is hier toch een studie. Dan wil een mens toch wel eens toetsen, of hij op goede weg is.*

Allemaal tot Uw dienst. Dus U vraagt naar de bekende weg. U weet wel, hoe het is, maar U wilt dat graag nog eens een keer weten, om zeker te zijn. Als ik mag verwijzen naar hetgeen onze meer koloniaal ingestelde vriend hier vóór de pauze zei: dan wijst deze vraag op het gebrek aan zelfvertrouwen en Godsvertrouwen, dat in menig mens heerst. Het is geen hatelijkheid, het is alleen een verwijs.

❖ *Dat zou ik ook helemaal niet verwachten van onze geestelijke vrienden, Nu, hatelijk zijn wij nooit. Misschien een beetje scherp.*

❖ *Dat mag wel.*

Dan U voor de vriendelijke toestemming, Zijn er nog neer vragen over dit onderwerp? Zodra ik vraag, of er nog iets te vragen is, vragen zij niet meer. Laten wij verder gaan.

❖ *Hier is een vraag: die geen vraag is naar de bekende weg. Deze week sprak men over de radio over een executie door de elektrische stoel. Volgens spreker was dit pijnloos Is dat waar?*

Er is nog niemand geweest, die heeft kunnen vaststellen, dat het anders was. Ik vermoed, dat men het daarom zegt. Pijnloos is het niet. Laten wij zeggen, dat het een zeer hevige, maar ook zeer korte pijn is, In ongeveer 3 a 4 minuten wordt het totale celweefsel ontbonden en zo ontdaan van zijn levende eigenschappen. Dat is natuurlijk een zeer pijnlijk proces, waarbij wij echter rekening houden met het feit, dat het zenuwstelsel slechts een bepaalde hoeveelheid aan pijn kan overbrengen, voordat het uitvalt, zodat een optimale pijn - laten wij aannemen - ongeveer 20 tot 50 seconden bewust wordt ervaren. Daarna is die pijn niet meer bewust en is er inderdaad een volledige black-out. Wanneer het lichaam dan toch nog reageert door zich a.h.w. van de elektrode af te werpen, dan is dat een kwestie van normaal reageren. U weet wel een kikkerpoot van een kikker, die allang overleden is, maar die nog verder gezond is, die kunt U ook nog laten spartelen en trekken met elektrische stroom. Dat zijn dus automatische reacties. Iets anders is het geestelijk. Want de elektrische stoel is m.i. meerzeker menselijker dan menige andere methode van executie, b.v. de gaskamer, die ook nog wel wordt gebruikt, of de strop. Bij de strop kan het zijn, dat het 15 tot 20 minuten duurt en waar het lijden hier iets minder is, kunnen wij rekenen, dat daarvan 7 tot 10 minuten zeker het lijden in volle mate wordt ervaren. In de gaskamer kan die periode, voordat het bewustzijn geheel verdwijnt, toch altijd nog 3 a 4 minuten bedragen. Dus veel meer dan de elektrische stoel.

Maar de geestelijke factor, die laat men meestal buiten beschouwing. Het gescheiden worden van het lichaam op zichzelf op deze wijze, zelfs wanneer je berust, of wanneer je het met een zekere bravoure kunt ondergaan, is toch al zeer groot. Daar gaat tegenwoordig meestal aan vooraf: een half jaar tot een jaar van voortdurend wachten op de dood. Dit is m.i. de grootste onmenselijkheid, die men bewijzen kan. Ik respecteer het, dat men zeker wil zijn, dat iemand nu werkelijk ter dood moet worden gebracht. Maar ik zou het dan toch wel erg verantwoord vinden, wanneer men een limiet stelde van 6 maanden, binnen welke 6 maanden of de executie plaats moet hebben gevonden, ofwel automatisch de straf wordt veranderd in levenslang. Dat lijkt mij het meest verantwoord, omdat er dan tenminste een datum is, om naar toe te kijken. Dan kunnen zij tenminste hopen, dat die dag zal komen. Maar anders kunnen zij helemaal niets. Dan is het eindeloos. Dan kan zo'n strijd in sommige gevallen jaren duren. Er is één geval bekend, dat was een neger. Die is ook gestorven op de elektrische stoel. En - ofschoon niet wettelijk dat te bewijzen is - maar deze neger stierf bovendien nog onschuldig, omdat men hem liet opdraaien voor een misdaad van een blanke. Daar is ontzettend veel over gevochten. Deze man heeft 3,5 jaar op de dood gewacht. Hij was niet geletterd, hij kon ternauwernood lezen en zat voortdurend in afzondering. Zijn vermaak bestond hoogstens in een spelletje kaart met een bewaker en een enkele keer het achter tralies bijwonen van een kerkdienst, of het bezoek van een geestelijke. Familie durfde hem niet te bezoeken, omdat zij bang waren voor represaillemaatregelen van de blanke omgeving. Ik wil er bijvoegen, dat dit geval ongeveer 12 jaar geleden is op het ogenblik. Maar een dergelijke onmenselijkheid is m.i. volledig onverantwoord, vrienden. Een mens, die een medemens dit aandoet, wetende, wat hij doet, alleen om zijn eigen geweten te sussen en toch niet de mogelijkheid over te laten, dat iemand, die schuldig is, dan toch aan die doodstraf ontsnapt, dat vind ik nog misdadiger dan de doodstraf zelve, die ik ook niet goedkeur. Als er commentaar op is, wil ik het graag nog geven, maar dan zo kort mogelijk.

❖ *Ik wilde U nog vragen over de geest van die man. Wat moet die man geleden hebben daarna. Is hij niet helemaal in opstand gekomen? Ik vind dit nog erger dan het lichamenlijk lijden.*

Daar zie je nu weer het voordeel van het geloof. Deze mens wist, dat hij onschuldig was, deze neger, waar ik het over had. Toen hij werd binnengeleid in die bewuste kamer, waar deze moordstoel staat, toen was zijn laatste woord a.h.w.: "I am going to the Lord". Ik ga naar God. Doch deze mens kon dit geestelijk aanvaarden en verwerken, juist door zijn geloof. Hij was nog té primitief om de volledige waarde na te vragen van het geloof en hij vond er zijn troost in. Daardoor is dat zijn redding geweest.

❖ *Als wij zo'n lot hebben, dan is ons geleerd: Dat hebben wijzelf a.h.w, geschapen op de een of andere manier, waar heeft deze man dit aan verdiend? Of toch zich geroepen? Dat begrijp ik niet, vooral, waar het zo'n primitieve ziel geldt.*

Verwart U niet "primitieve mens" met "primitieve ziel". Punt één. Maar deze mens had het verdiend - wanneer U het precies wilt nagaan -. Het is een geval, dat ik ken en waar ik dus over mag oordelen. Van anderen durf ik dat niet te zeggen, dat zeg ik er meteen bij. Ik kan

het niet voor iedereen nagaan. Dit is een geval, dat ik van nabij ken. Deze ziel - zeer ontwikkeld - was laks en liet zich aantrekken door het ietwat lome sensuele leven in de omgeving, waarin hij geboren werd, zich niet realiserend, wat de consequenties zouden zijn. Toen hij trachtte zich aan zijn verplichtingen tegenover de mensen te onttrekken - ook dat komt er bij - in dit leven, werd hij juist daardoor - want hij had toen geen alibi, terwijl hij er één behoorde te hebben - dus het slachtoffer van zijn eigen laksheid. Zo heeft hij ontzettend veel daaruit geleerd. Geestelijk! Geestelijk heeft het zijn nut wel. Maar kan een ander die verantwoording dragen? Dat vraag ik mij af. Ik voor mij, ik zou het niet durven.

❖ *Maar ik vind die straf toch niet in verhouding tot zijn laksheid. Ik vind dat verschrikkelijk,* U bekijkt het van uw kant. Laat ik U vertellen, dat een heel kleine laksheid in het stoffelijk levens soms oorzaken kan scheppen om van te rillen voor de geest. Wanneer die geest dat niet op tijd realiseert, dus zich daarvan bewust wordt en er maatregelen tegen neemt, dan kan alleen 5 minuten te laat opstaan soms eenzelfde resultaat hebben. Omdat - en dat moeten wij dan in aanmerking nemen - de fout ingewoerd is geweest en niet alleen van lichamelijke, stoffelijke oorsprong was, maar geestelijk begeerd werd a.h.w.. Die geest moet dan met een schok tot bewustzijn worden gebracht, want zij loopt al een tijd in dat gareel. U ziet dat als een straf. Dan kunt U ook zeggen, het is een hele straf, als een dokter iemand, die zijn teen gestoten heeft en daar koudvuur heeft gekregen, een voet afzet. Dat is toch ook vaak gebeurd vroeger, maar alle omstandigheden nagaande was het het beste, wat de dokter kon doen, om die mens in leven te houden.

Een geest, die een dergelijke fout, b.v. van laksheid, meerdere malen maakt, die kan beter die pijnlijke ervaring ondergaan, dan langzaam insluimeren en plotseling in het duister ontwaken. Van die kant uit moet U het ook even bekijken. Uw menselijke waarden en waarderingen zijn anders dan de onze. Maar als je op die manier een slag op je hoofd moet krijgen ..... ik vind het ontzettend ...

Ach wie weet hoe een ander het krijgt, U zegt die elektrische stoel is erg, Nu het kan misschien nog wel even... Dan zal ik U een ander geval vertellen. Dat was dan helemaal niet zo erg, volgens U. Dat is over een jongeman, die zeer welvarend geboren werd bij zeer welgestelde ouders. Volledig gezond en volledig gelukkig. Hij huwde. Er kwam een wereldoorlog, de eerste. Hij speculeerde. Toen de oorlog voorbij was, dacht hij rijk te zijn, maar reeds drie jaar nadien was hij doodarm. Ondertussen had hij 3 kinderen gekregen. In deze benarde omstandigheden kwam er nog een 4^e bij. Dat kostte de vrouw het leven. Toen zijn de kinderen gestorven. Toen de kinderen allen gestorven waren, wilden de ouders deze man, die zij zagen als de oorzaak van de dood van de kleinkinderen, zowel als van de vrouw - door zijn mislukkingen - niet meer erkennen. Deze mens heeft toen gezworven door verschillende landen heen en is uiteindelijk heel arm gestorven in Frankrijk, Daar is hij dan als een halfmalende opgenomen en nog liefderijk verzorgd een paar jaar. Toen is hij gestorven. Dan zegt U misschien: Dat is een ongelukkig leven. Maar geeft U mij dan maar de elektrische stoel, wanneer ik een schok moet hebben. Liever dan een zo lang lijden. Toch was het daar ook noodzakelijk. Het was dezelfde fouts laksheid en te stoffelijk sensueel, zelfs geestelijk nog, in het begeren zijn. Te veel begeertelichaam, dat nog blijft leven. Maar elk van beiden had voor zichzelf dit lot a.h.w. uitgekozen. Niet bewust. Maar door deze fouten te maken: bij incarneren en verderop, hebben zij de gevolgen daarvan moeten ondergaan. En wel de gevolgen op een zodanige wijze, als in, overeenstemming was met het tijdsverband en de plaats, waar zij woonden. Ik hoop, dat ik het U iets duidelijker kan maken, hoor. Het is een strijdvrage, waar wij natuurlijk nog heel lang over kunnen praten.

❖ *Hoe moeten wij ons kristalstructuren voorstellen in vloeistoffen.*

Ik zal proberen omdat dan even duidelijk te maken. Maar dan moeten wij een beetje technisch worden. Stelt zich voor een molecuul. Een molecuul kan zijn een samenvoeging van verschillende atomen in een zekere vaste structuur. De atomen in moleculair verband vertonen wel een innerlijke beweging, maar een zodanige onderlinge samenhang, dat zij slechts door buitengewone krachten kunnen worden verwijderd, of in een andere situatie opnieuw samengevoegd. Wanneer in het molecuul de atomen t.o.v. elkaar roteren, dan hebben wij het z.g, roterend molecuul of moleculaire rotatie. Deze komt in vloeistoffen voor, zoals U weet. Nu is de kracht, - die deze bindingen en deze rotatie tot stand brengt, zodanig, dat door de toevoeging van energiedeeltjes ook andere moleculen a.h.w. vastgehecht kunnen worden,

zodat gij t.o.v. elkaar een vaste positie innemen. Stelt U zich nu voor, dat wij b.v. 5 van die moleculen hebben, die vanuit één middelpunt met elkaar in contact staan. Dan heb ik reeds een primitieve kristalstructuur, want hoe zij ook t.o.v. elkaar nog bewegen en roteren, t.o.v. elkaar zullen zij voortdurend dezelfde structuur houden. Deze moleculen zijn onafscheidbaar verbonden, ondanks hun losse bewegelijkheid. Breidt U dit nu uit tot 5 van die sterren, dan heeft U 25. En 20 tot 25 is b.v., een moleculairstructuur, die wij wel vloeibaar kristal noemen, voorkomend in water. "Voort U het op tot ongeveer 37, dan krijgen wij deze structuur b.v. in olie. Verlaagt U het tot 12 a 14, dan zien wij b.v. in kwik deze structuur optreden, waarbij wij spreken van een vloeibaar kristal, omdat de onderlinge verhouding van deze deeltjes - ondanks hun vergrote draai - en wendbaarheid, steeds voortdurend gelijk blijft en hierdoor een krachtveld wordt getekend van bepaalde constante eigenschap, dat o.a. een bepaalde doorlatings - en versterkingskracht in zich draagt t.o.v. bepaalde trillingen en krachten, terwijl het andere afstuit en tegenhoudt. Ik hoop, dat ik niet al te technisch ben, maar.... heb ik het enigszins kunnen verduidelijken?

❖ *Ja, maar deze moleculaire beweging van die onderlinge moleculen, die draaien dus ook en die hebben dus ook een bepaalde kern, waar zij eigenlijk omheen draaien.*

Ja, die kern, waar zij omheen draaien, dat is eigenlijk het "niets" tussen de atomen.

❖ *Dus dat is een intermoleculaire.....*

De intermoleculaire ruimte, die speelt ook een rol, ja. Maar nu is het eigenaardige dus: bij een vloeibare kristallijne structuur, dat andere niet daartoe behorende kristallen binnen die structuur kunnen doordringen in sommige gevallen, zonder dat de kristallijne structuur zelve daardoor verandert. Dus daar is niet alleen tussen de verschillende moleculen een ruimte intermoleculair, maar een ruimte zo groot, dat een ander molecuul zich daar tussen kan bewegen in sommige gevallen. Dat maakt het juist voor bepaalde vloeistoffen specifiek.

Het is b.v. zo, dat in water de kristallijne structuur mede bevorderend kan zijn voor de vorming van levendragende eiwitten enz.. In kwikzilver kan het een katalysator zijn, waardoor kwikzilver een zeer hoog explosief metaal wordt, zelf explosief en verschijnselen vertoont, die practisch gelijk zijn aan die van de veel zwaardere metalen, dus atoomontbranding. In olie daarentegen brengt het een.....ja, hoe moet ik dat zeggen..... laten wij zeggen: een soort gelatinevorming teweeg, zodra bepaalde andere stoffen worden bijgevoegd. En, dat is eigenaardig, dat is o.a. lucht, wanneer een dergelijke olie in aanraking komt met lucht, krijgt zij onmiddellijk een gelatineachtig..... - het wordt net pudding - én zet gelijktijdig uit. Dus het vergroot zijn volume. Het neemt de lucht in zich op, maar deze lucht, die opgenomen wordt en mee verwerkt, verbreekt de structuur. Dat is voor water de toevoeging van zouten, die dat weer kan verbreken. Voor kwikzilver is het de temperatuur, die hier een verandering kan brengen. Begint het een beetje te dagen? Nu, dan daagt het vandaag eens in het Westen, En dat nog wel in de avond. Men zegt anders altijd: Het daagt in het Oosten. Hebben wij nog meer vragen. Geen vragen meer? Nu, dan hoop ik maar, dat ik het netjes en goed heb gedaan, deze keer. In ieder geval heb ik.....mijn eigen mening een paar keer een woordje mee laten spreken. Ik geloof, dat er toch wel tijd genoeg voor was.

Als ik nu het Schone Woord de kans geef om ook nog een paar woorden te zeggen, dan denk ik wel, dat wij.....tevreden kunnen zijn. Tenminste, ik ben het over mijzelf een klein beetje, niet te veel, hoor. Want het had beter gekund. Ik had b.v. de Boroboedoer verder kunnen verklaren. Wanneer ik de gelegenheid had gehad. Die heb ik niet gehad. Het spijt mij zeer. Maar ik vind toch, dat ik het er netjes heb afgebracht. Ik geef het woord over aan de volgende spreker.

Goeden avond, vrienden.

o-o-o-o-o

Goeden avond, vrienden.

Wij zullen dan ook deze avond proberen om te besluiten met Het Schone Woord. Gaarne zou ik van U een drietal onderwerpen hebben, die U hiervoor in aanmerking vindt komen.

ORDELEN, EENHEID, NAASTENLIEFDE

ORDELEN

Gij zult niet oordelen,
Zo staat er geschreven.
Want wie oordeelt in het leven,
Zal zelf veroordeeld worden, omdat
Wie oordeelt, niet een oordeel over anderen velt,
Maar slechts over zichzelf.
Men telt de waarden: die men zelf ervaart,
Die voortkomen uit eigen wezen, eigen aard.
Men oordeelt dat in anderen.
wat in 't eigen wezen leeft.
En daarom: oordeelt niet,
Wie naar bewustzijn streeft.

NAASTENLIEFDE

Hebt Uwe naasten lief,
Maar hoe kan ik de naasten kennen?
Hoe weet ik welk wonder span,
De Eeuwige tezamen mennen
Wil, en noemen wil "de naasten" in het leven?
"De naaste" heeft men neergeschreven.
Wie zal de naaste zijn?
Wie eenzaam is, die heeft geen naaste,
Die kent alleen de pijn der eenzaamheid.
Laar terwijl de tijd verblijdt,
Vindt men soms een woord, een enkele gedachte,
Een daad vol stille vriendelijkheid.
Een steun, zo onverwacht en plots'ling
In des levens zware strijd.
Gegeven door een ander wezen,
Een ander loven, and're kracht.
Dat is de naaste, door de Schepper
Op Uw levensweg gebracht.
Bemint gij niet de naaste,
Die met U strijdt en met U leeft,
Die uit zijn beste krachten, denken,
U - wat gij nodig hebt slechts - geeft?
Gij zijt met de naasten sterk verbonden.
Gij kunt alleen uwe weg niet gaan.
DH 00 07 551111 - Religieuze en Magische Gebruiken in de Oertijd

Daarom is naastenliefde noodzaak.
In al 't individueel bestaan.
Bewustzijn, te weten. Ach, ik weet slechts,
Hoe klein of mijn bewustzijn is,
Ik zie in mij zelve het gemis van zovele dingen.
Ik zou zo gaarne vinden nieuwe kracht en eeuwigheid.
Ik zou een hooglied willen zingen,
Waardig, van de levensstrijd,
Aan God en aan de Eeuwigheid.
Maar 'k kan niet. 't Bewustzijn zegt mij.
Onvolledig nog zijt gij en onvolmaakt,
Kaar door 't bewustzijn door dit weten,
Is in mij een drang ontwaakt,
Die voert mij naar een grotere volmaking,
Haar 't beter leven, and're strijd,
Totdat ik ik vind aan 't eind van 't streven
De volmaakte Eeuwigheid.
En dan wordt mij als loon der strijd,
't Volmaakt bewustzijn ook gegeven.

Zo zoek ik door des levensgang, door naastenliefde te verwerven, bewustzijn van het leven anderen. Zo zoek ik in de droefheid en treurnis van anderen zelf een licht te werpen en betekenis te geven. Ik zoek door mijn streven mijzelf te verheffen en ik weet, dat ik dit alleen niet kan. Ik kan niet eenzaam, in vijandschap met de wereld mijn wegen gaan. Ik kan niet alleen, rechtvaardig tegenover God misschien in eigen ogen, vol van waan, een werkelijkheid vinden.

Ik kan slechts samen met de wereld streven, op mijne wijs, volgens mijn leven en bewustzijn.
Maar durf ik dit te doen tot de uiterste consequenties, dan zal ik ook weten, dat eens het licht voor mij zal schijnen, dat mij de waarheid toont in alle dingen. Dan zal ik misschien kunnen oordelen. Maar terugziend op wat ikzelve was, zal ik geen oordeel spreken, wetende, dat het oordooi slechts aan God behoort. Omdat God de Enige is. Die alle dingen kent, Die leeft in alle kracht en bewustzijn, En we?t, dat zelfs God niet oordeelt. Niet oordeelt, omdat Hij, alles wetende, slechts Zijn wezen uitdrukt in het geschapene en het zo brengt tot bewustwording en verlossing.

Ik dank U voor Uw aandacht.

Goeden avond.